

WOT Natuur & Milieu in 2006

'De toegevoegde waarde van WOT'

Paul Hinssen

In deze laatste WOT's new van 2005 wil ik graag vooruitblikken op de Wettelijke Onderzoekstaken die ons in 2006 te wachten staan. Want, hoewel formeel nog niet alles geregeld is, zijn de taken waarvoor het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een beroep op ons doet, wel glashelder.

Milieu- en Natuurplanbureau:
Veel producten, dus extra aandacht voor samenhang in onderzoek

In 2006 zal het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) een bovengemiddeld beroep doen op de basisinformatie die we leveren voor de planbureau functies Natuur en Milieu. Omdat LNV erg veel vragen heeft, zal het MNP alleen al op het gebied van natuur en landschap zeven publicaties uitbrengen. Naast de jaarlijkse Natuurbalans staat de derde Natuurverkenning op stapel. Bovendien wil LNV graag aparte rapportages over vier thema's in het natuurbeleid: de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Kaderrichtlijn Water, de stand van zaken bij de internationaal afgesproken Biodiversiteitsdoelen 2010 en het agrarische en particuliere natuurbeheer. Recent heeft LNV daar nog de vraag aan toegevoegd om het Programma Beheer te evalueren. Buiten deze producten levert de WOT Natuur & Milieu basisinformatie voor de Doelbereikingsmonitor Ruimte, voor de Milieubalans en voor een Verkenning 'Groene ruimte'.

Om de gevraagde basisinformatie nu en in de toekomst te kunnen blijven leveren, voeren we onderbouwend onderzoek uit voor het MNP. De Programmacommissie Natuurplanbureau-functie (PCN) slaagt er steeds beter in om een samenhangend meerjarenprogramma van onderzoek te ontwerpen, waarbij ook de verwerking en de verbreiding van kennis een plek heeft. In 2006 willen we dit ook voor de Milieuplanbureau-functie bereiken, waarbij de expertisevelden landbouweconomie en landbouwmilieu centraal staan. Daarnaast participeren we in de Kennisbasis om te zorgen dat de ontwikkeling van de kennisinfrastructuur van Wageningen UR ook voor het MNP in de goede richting gaat. Ook is het de bedoeling om na afronding in 2006 van het WUR-project Kwaliteitslag (zie *Openingsartikel in WOT's new nr. 3*)

een structurele band met het MNP aan te gaan om samen relevante kennisintensieve systemen te ontwikkelen en te beheren.

Registratie: Wel of geen WOT?

De stand van het platteland - meten van effecten Agenda Vitaal Platteland

Binnenkort spreekt de ministerraad zich uit over het Meerjarenprogramma 2 voor de Agenda Vitaal Platteland (AVP), het nationale beleid dat zich richt op een leefbaar, vitaal en duurzaam platteland. De effecten, resultaten en prestaties ervan worden gemonitord en geëvalueerd met het Monitor- en Evaluatiesysteem Agenda Vitaal Platteland (ME-AVP). Na vaststelling van het AVP-beleid kunnen we de opzet van het ME-AVP afmaken, waarna een langjarige periode van uitvoering van de monitoring en evaluatie start (de registratiefunctie). Hiermee kunnen beleidsdirecties beleidsevaluaties uitvoeren, en zo voldoen aan hun rapportageverplichtingen naar onder meer de Tweede Kamer. Over de organisatie van deze registratiefunctie moet LNV in 2006 nog een besluit nemen. Het (deels) onderbrengen bij de WOT Natuur & Milieu is één van de opties.

Informatievoorziening Natuur

Het programma 'Informatievoorziening Natuur' inventariseert de wettelijke informatieplicht die voortvloeit uit internationale wet- en regelgeving waar LNV voor verantwoordelijk is, en levert tijdig en op transparante wijze de juiste informatie om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De eerstvolgende verplichte rappor-

tage betreft het zogenoemde 'Derogatie-verslag' voor de Vogelrichtlijn in 2006, waarin de verleende vergunningen en ontheffingen moeten worden vermeld. Het programma verzamelt zelf geen informatie, maar zorgt dat de verzamelde informatie gestructureerd en compleet voor het rapportagedoel van LNV beschikbaar komt. Hoewel de wettelijke grondslag wel duidelijk is, kiest LNV er waarschijnlijk voor om deze taken in 2006 (nog) niet onder de eisen van het WOT-statuut te laten vallen.

Advisering: Specifieke expertise voor specifieke taken

Al jaren vertegenwoordigt Peter Reijnders het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in internationaal verband als deskundige op het gebied van walvissen en zeehonden. Ook in 2006 zal hij LNV vertegenwoordigen in de commissies Internationale Walvisvaart Conventie, het Agreement on the Conservation of Small Cetaceans in the Baltic and North Seas en het Trilateraal Waddenzee Overleg, en er desgevraagd adviezen uitbrengen.

In hetzelfde expertiseveld zorgt Jan Andries van Franeker ervoor dat in 2006 LNV haar toegezegde wetenschappelijke bijdrage aan het Antarctica-onderzoek levert.

Van heel andere orde zijn de adviezen die onze deskundigen op het gebied van meststoffen en bestrijdingsmiddelen leveren. Voor de Commissie Toelating Bestrijdingsmiddelen

adviseert Jos Boesten op basis van het model-instrumentarium PEARL, dat zijn onderzoeksgroep voor dit doel ontwikkelt en toepast.

Philip Ehlert is een van de deskundigen waar de Commissie Deskundigen Mestbeleid een beroep op kan doen, als de toelating van een meststof getoetst moet worden of als LNV een onafhankelijk advies nodig heeft.

Toegevoegde waarde?

Wat onderscheidt de bovengenoemde taken nu van 'gewoon' goed wetenschappelijk onderzoek? Die vraag wordt mij regelmatig gesteld. En terecht, want in kwaliteit is er ook geen verschil. De meerwaarde van de WOT Natuur & Milieu voor LNV, en daarmee voor de Nederlandse samenleving, is samen te vatten in drie woorden: **continuïteit, communicatie en kwaliteitsbewaking**. Met de middelen van LNV zorgt de WOT Natuur & Milieu ervoor dat de relevante kennis continu beschikbaar is voor degenen die wettelijke verplichtingen moeten nakomen, en dat deze kennis aantoonbaar onafhankelijk tot stand is gekomen.

Natuur in beleidsprocessen

Het natuurbeleid komt bij de uitvoering regelmatig obstakels tegen. Behalve natuur zijn er immers nog veel meer belangen die spelen in de beperkte ruimte die we in ons land hebben. De WOT Natuur & Milieu heeft een studie uitgebracht over het samenspel van actoren, belangen, doelen en institutionele context waarin het natuur- en landschapsbeleid vorm en inhoud krijgt. De studie laat zien hoe de keuze voor de locatie van nieuwe bedrijventerreinen in Limburg een belemmering vormt om natuurbeleidsdoelen, zoals ecologische verbindingzones, te realiseren. Een voorzichtige conclusie is, dat meer directe invloed van burgers in lokale besluitvorming soms gunstig kan zijn voor de realisatie van natuurdoelen.

Meer informatie:

F. van den Bosch. 2005. *Natuur in beleidsprocessen*. WOT-studie 1. WOT Natuur & Milieu, Wageningen.

Contact: florence.vandenbosch@wur.nl

Verschenen Publicaties

De WOT Natuur & Milieu geeft drie reeksen publicaties uit: WOT-studies, WOT-rapporten en WOT-werkdocumenten. In november is WOT-studie nr 1 uitgekomen met als thema: 'Natuur in beleidsprocessen'. Verder zijn tot nu toe 5 WOT-rapporten en ruim 10 WOT-werkdocumenten uitgebracht. Een overzicht van verschenen publicaties is te vinden op de website: www.wotnatuurenmilieu.nl

Publicaties van de WOT Natuur & Milieu zijn ook te verkrijgen bij het secretariaat.

Postadres: Postbus 47

6700 AA Wageningen

Bezoekadres: Droevendaalsesteeg 3

Gebouw Lumen, kamer 0.471

E-mail: info.wnm@wur.nl

Telefoon: (0317) 47 78 44